

FACTSHEET

Countering the deepening of pre-existing inequalities in Kosovo through COVID-19 by assisting Kosovo's non-majority communities and domestic violence survivors

About the project:

The United Nations Kosovo Team (UNKT) provides socio-economic response to the current COVID-19 pandemic. Three UN agencies: IOM, UNHCR and UN Women have started the joint implementation of the project "Countering the deepening of pre-existing inequalities in Kosovo through COVID-19 by assisting Kosovo's non-majority communities and domestic violence survivors". The project aims to address both the public health as well as the humanitarian and development challenges presented by the ongoing pandemic.

The project is funded by the United Nations COVID-19 Response and Recovery Multi-Partner Trust Fund designed to assist the most vulnerable to economic hardship and social disruption.

Expected outcome:

Most vulnerable people in targeted areas have access to social and economic protection mechanisms.

Targeted beneficiaries:

Most vulnerable members of non-majority communities, internally displaced persons (IDPs), returnees, and survivors of gender-based violence (GBV) and domestic violence (DV) who were affected by the COVID 19 pandemic. Special attention will be given to gender disparities and supporting equal access to social services and economic resources.

Targeted municipalities (but not limited to):

- ▶ Fushë Kosovë/ Kosovo Polje, ▶ Graçanicë/Gračanica, ▶ Istog/Istok,
- ▶ Kamenicë/Kamenica, ▶ Pejë/Peć, ▶ Mitrovicë/Mitrovice,
- ▶ Prishtinë/Priština, ▶ Novobrdë/Novobrdë, ▶ Gjakovë/Djakovica,
- ▶ Ferizaj/Uroševac, ▶ Obiliq/Obilic, ▶ Kline/Klina, ▶ Gjilan/Gnjilane,
- ▶ Prizren/Prizren.

ACTIVITIES

Social protection and basic services:

- ▶ Free in-home medical care services for those who cannot access healthcare facilities (primary care, basic medicines, specific dietary needs, etc.)
- ▶ Free psychological assistance
- ▶ Legal aid to vulnerable IDPs and returnees.
- ▶ On-line training for institutions engaged in work against gender based and domestic violence
- ▶ Developing emergency Safety Plans for Shelters to guarantee protection of their staff and residents during emergency situations
- ▶ Developing S.O.S mobile app to provide for digital solutions to enable locating DV/GBV survivors and ensure their access to essential services
- ▶ Focus group discussions with IDP and returnee women and with participation of high-level personalities

Activities:

The project will support the targeted beneficiaries to overcome direct or indirect effects of the COVID-19 pandemic through a wholistic approach in synergy with other ongoing interventions.

Referral mechanism

A referral mechanism will be developed to serve as a bridge between the beneficiaries and services offered by the project and/or local institutions and other organizations. The mechanism will be administrated jointly by the implementing UN agencies with the highest standards of data protection and ethics. It will be applied in cooperation with local institutions, organizations and network of volunteers.

About the organizations:

IOM – International Organization for Migration - is the leading intergovernmental organization in the field of migration. Working in natural disasters, man-made crisis, and protracted displacement contexts, IOM aims to deliver coordinated, timely, and context-specific assistance to populations in need, including but not limited to internally displaced persons, refugees, other migrants, and host communities. IOM also works in crisis contexts to address the drivers and root causes of displacement to promote longer-term solutions to individuals, households and communities.

UNHCR – United Nation High Commissioner for Refugees - has extensive experience in emergency preparedness and response, and in working in difficult situations where movements are restricted. UNHCR engages in effective protection and assistance to the most vulnerable and isolated IDP and returnee communities, supporting the authorities on the development of legislative and administrative frameworks in the areas of asylum and durable solutions for displaced population. By strengthening the capacity of the institutions at the central and municipal levels, UNHCR fosters the effective implementation of the legislation, in accordance with the international standards.

UN Women - is grounded in the vision of equality enshrined in the Charter of the United Nations. It works for the elimination of discrimination against women and girls, the empowerment of women, and gender equality in the achievement of development, human rights, humanitarian action and peace and security. UN Women works with governmental institutions at the local and central level, external stakeholders, the civil society, international organizations, the judiciary, police, victims' advocates and their representatives and other partners to ensure that gender concerns are integrated into UN policies, programmes and activities.

Awareness rising activities:

- ▶ Providing accurate and reliable information on prevention of communicable diseases as well as measures undertaken by relevant institutions, in all official languages of Kosovo
- ▶ Offering gender-sensitive recommendations to women shelters in response to the pandemic

Economic response and recovery

- ▶ Small grants for women in shelters to start businesses
- ▶ On-the-Job training for members of non-majority communities
- ▶ Vocational training for IDPs and returnees
- ▶ Career orienteering, job counselling and placing / match making

Note: Not all activities will be implemented in all municipalities.

PASQYRA E FAKTEVE

Luftimi i pabarizve egzistuese të shkaktuara nga COVID 19 në Kosoë duke ndihmuar komunitetet jo-shumicë të Kosovës dhe të mbijetuarit e dhunës në familje

Rreth projektit:

Ekipi i Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNKT) ofron përgjigje socio-ekonomike ndaj pandemisë aktuale COVID-19. Tre agjenci të OKB-së: IOM, UNHCR dhe UN Women kanë filluar implementimin e përbashkët të projektit “Luftimi i pabarizve egzistuese të shkaktuara nga COVID 19 në Kosovë duke ndihmuar komunitetet jo-shumicë të Kosovës dhe të mbijetuarit e dhunës në familje”. Projekti synon të adresojë si shëndetin publik, ashtu edhe sfidat humanitare dhe zhvillimore të paraqitura nga pandemia në vazhdim.

Projekti është themeluar nga Fondi i Mirëbesimit i Kombeve të Bashkuara me Shumë Partnerë për Reagimin ndaj COVID-19 dhe Rimëkëmbjen, i krijuar për të ndihmuar më të cenueshmit nga vështirësitë ekonomike dhe vështirësitë sociale.

Rezultati i pritur:

Shumica e njerëzve të cenueshëm në zonat e synuara kanë qasje në mekanizmat e mbrojtjes sociale dhe ekonomike.

Përfituesit e synuar:

Anëtarët më të cenueshëm të komuniteteve jo-shumicë, personat e zhvendosur brenda vendit (PZHV), të kthyerit dhe të mbijetuarit e dhunës me baza gjinore (DhBGj) dhe dhunës në familje (DhF) të prekur nga pandemia e COVID 19. Vëmendje e veçantë do t’u kushtohet pabarazive gjinore dhe mbështetjes së qasjes së barabartë në shërbimet sociale dhe burimet ekonomike.

Komunitetet e përfshira (por pa u kufizuar në to):

► Fushë Kosovë, ► Graçanicë, ► Istog, ► Kamenicë, ► Pejë, ► Mitrovicë, ► Prishtinë, ► Novobrdë, ► Gjakovë, ► Ferizaj, ► Obiliq, ► Klinë, ► Gjilan, ► Prizren.

Aktivitetet:

Projekti do të mbështesë përfituesit e synuar për të kapërcyer efektet direkte ose indirekte të pandemisë COVID-19 përmes një qasjeje gjithëpërfshirëse në sinergji me ndërhyrjet e tjera në vazhdim.

AKTIVITETET

Mbrojtja sociale dhe shërbimet themelore:

► Shërbime të kujdesit mjekësor falas në shtëpi për ata që nuk mund të kanë qasje në institucionet e kujdesit shëndetësor (kujdes parësor, barna bazë, nevoja specifike dietike, etj.).

► Ndihmë psikologjike falas.

► Ndihma juridike për PZHV dhe të kthyerit e cenueshëm.

► Trajnim online për institucionet e angazhuara në punë kundër dhunës me baza gjinore dhe dhunës në familje.

► Zhvillimi i Planeve të Sigurisë së emergjencës për Strehimoret për të garantuar mbrojtjen e stafit dhe banorëve të tyre gjatë situatave emergjente .

► Zhvillimi i aplikacionit mobil S.O.S për të siguruar zgjidhje digjitale për të mundësuar gjetjen e të mbijetuarve të DhF/DhBGj dhe për të siguruar qasjen e tyre në shërbimet thelbësore

► Diskutime të grupit të fokusit me gratë PZHV dhe ato të kthyerit dhe me pjesëmarrjen e personaliteteve të nivelit të lartë .

Mekanizmi i referimit

Do të zhvillohet një mekanizëm referimi për të shërbyer si urë lidhëse ndërmjet përfituesve dhe shërbimeve të ofruara nga projekti dhe/ose institucionet lokale dhe organizatat e tjera. Mekanizmi do të administrohet së bashku nga agjencitë zbatuese të OKB-së me standardet më të larta të mbrojtjes së të dhënave dhe etikës. Ai do të zbatohet në bashkëpunim me institucionet lokale, organizatat dhe rrjetin e vullnetarëve.

Rreth organizatave:

IOM – Organizata Ndërkombëtare për Migracion - është organizata kryesore ndërqeveritare në fushën e migracionit. Duke punuar në katastrofa natyrore, kriza të shkaktuara nga njeriu dhe kontekste të zgjatura të zhvendosjes, IOM synon të ofrojë ndihmë të koordinuar, në kohë dhe specifike për kontekstin për popullatat në nevojë, duke përfshirë, por pa u kufizuar vetëm në personat e zhvendosur brenda vendit, refugjatët, migrantët e tjerë dhe komunitetet pritëse. IOM punon edhe në kontekste krizash për të adresuar shtysat dhe shkaqet thelbësore të zhvendosjes për të promovuar zgjidhje afatgjata për individët, familjet dhe komunitetet.

UNHCR – Komisioneri i Lartë i Kombeve të Bashkuara për Refugjatët - ka përvojë të gjerë në përgatitjen dhe reagimin ndaj emergjencave dhe në punën në situata të vështira ku lëvizjet janë të kufizuara. UNHCR angazhohet në mbrojtje dhe ndihmë efektive për komunitetet më të cenueshme dhe të izoluara të PZHV-ve dhe të kthyerve, duke mbështetur autoritetet në zhvillimin e kornizave legjislativë dhe administrative në fushat e azilit dhe zgjidhjeve të qëndrueshme për popullatën e zhvendosur. Duke forcuar aftësinë e institucioneve në nivelin qendror dhe komunal, UNHCR nxit zbatimin efektiv të legjislacionit, në përputhje me standardet ndërkombëtare.

UN Women - është e bazuar në vizionin e barazisë të mishëruar në Kartën e Kombeve të Bashkuara. Punon për eliminimin e diskriminimit ndaj grave dhe vajzave, fuqizimin e grave, dhe barazinë gjinore në arritjen e zhvillimit, të drejtave të njeriut, veprimt humanitar dhe paqes dhe sigurisë. UN Women punon me institucionet qeveritare në nivelin lokal dhe qendror, palët e jashtme të interesit, shoqërinë civile, organizatat ndërkombëtare, gjyqësorin, policinë, avokatët e viktimave dhe përfaqësuesit e tyre dhe partnerët e tjerë për të siguruar që shqetësimet gjinore janë të integruara në politikat, programet dhe aktivitetet e OKB-së.

Aktivite vetëdijësuese:

- ▶ Sigurimi i informacionit të saktë dhe të besueshëm për parandalimin e sëmundjeve ngjitëse, si dhe masat e ndërmarra nga institucionet përkatëse, në të gjitha gjuhët zyrtare të Kosovës
- ▶ Ofrimi i rekomandimeve me ndjeshmëri gjinore për strehimoret e grave për përgjigjen ndaj pandemisë

Rimëkëmbja ekonomike

- ▶ Grante të vogla për gratë në strehimore për të filluar biznese
- ▶ Trajnim në vendin e punës për anëtarët e komuniteteve jo-shumicë
- ▶ Trajnim profesional për PZHV-të dhe të kthyerit
- ▶ Orientimi në karrierës, këshillimi për punë dhe vendosja / përputhja

Shënim: Jo të gjitha aktivitetet do të zbatohen në të gjitha komunat.

INFORMATIVNI LIST

Suzbijanje produblivanja pre postojećih nejednakosti na Kosovu zbog COVID-19 davanjem pomoći nevećinskim zajednicama na Kosovu i žrtvama nasilja u porodici

O projektu

Tim Ujedinjenih nacija za Kosovo (UNKT) reaguje u socio-ekonomskoj oblasti na tekuću pandemiju COVID-19. Tri agencije UN: IOM, UNHCR i UN Women počele su zajedničku realizaciju projekta „Suzbijanje produblivanja pre postojećih nejednakosti na Kosovu zbog COVID-19 davanjem pomoći nevećinskim zajednicama na Kosovu i žrtvama nasilja u porodici“. Cilj projekta je da se reše izazovi po javno zdravlje, kao i humanitarni i razvojni izazovi koje predstavlja tekuća pandemija.

Projekat finansira Poverenički fond Ujedinjenih nacija za reakciju i oporavak od pandemije COVID-19 osmišljen tako da pomogne najugroženijima oko ekonomskih poteškoća i društvenih smetnji.

Očekivani rezultati

Najugroženiji ljudi u izdvojenim sredinama imaju pristup mehanizmima socijalne i ekonomske zaštite.

Korisnici

Najugroženiji članovi nevećinskih zajednica, interno raseljena lica (IRL), povratnici i žrtve rodno zasnovanog nasilja (RZN) i nasilja u porodici (NP) koji su pod uticajem pandemije COVID-19. Posebna pažnja biće poklonjena rodnim nejednakostima i davanju podrške jednakom pristupu socijalnoj zaštiti i ekonomskim resursima.

Opštine (između ostalih):

▶ Kosovo Polje, ▶ Gračanica, ▶ Istok, ▶ Kamenica, ▶ Peć, ▶ Mitrovica, ▶ Priština, ▶ Novobrd, ▶ Djakovica, ▶ Urosevac, ▶ Obilic, ▶ Klina, ▶ Gnjilane, ▶ Prizren.

Aktivnosti

Projekat će podržati ciljane korisnike tako da prevaziđu neposredne ili posredne uticaje pandemije COVID-19 kroz celishodan pristup u sinergiji sa drugim tekućim intervencijama.

AKTIVNOSTI

Socijalna zaštita i osnovne usluge:

- ▶ Besplatne usluge medicinske nege kod kuće za one koji ne mogu da pristupe zdravstvenim ustanovama (primarna nega, osnovna medicina, posebna ishrana itd.)
- ▶ Besplatna psihološka pomoć
- ▶ Pravna pomoć za ugrožena IRL i povratnike
- ▶ On-lajn obuka za institucije angažovane na radu protiv rodno zasnovanog i nasilja u porodici
- ▶ Izrada vanredno bezbednosnih planova za prihvatilišta da bi se garantovala zaštita njihovih službenika i korisnika u vanrednim situacijama
- ▶ Razvoj S.O.S aplikacije za mobilni da bi se obezbedila digitalna rešenja za lociranje žrtava NP/RZN i obezbedio njihov pristup osnovnim uslugama
- ▶ Diskusije u fokus grupama sa ženama IRL i povratnicima, a uz učešće ličnosti na visokom nivou

Mehanizam upućivanja

Mehanizam upućivanja biće osmišljen tako da posluži kao most između korisnika i usluga koje nudi projekat i/ili lokalne institucije i druge organizacije. Mehanizmom će zajednički upravljati agencije UN zadužene za realizaciju sa najvišim standardom zaštite podataka i etike. Primeniće se u saradnji sa lokalnim institucijama, organizacijama i mrežom volontera.

O organizacijama:

IOM – Međunarodna organizacija za migraciju – vodeća je međunarodna organizacija u oblasti migracije. Radeći u kontekstu prirodnih katastrofa, katastrofa koje izazove čovek i produženog raseljavanja, IOM nastoji da obezbedi koordinisanu, blagovremenu i za kontekst specifičnu pomoć populacijama sa potrebom, uključujući između ostalog interno raseljena lica, izbeglice, druge migrante i zajednice domaćine. IOM radi i u kontekstima krize na rešavanju pokretača i osnovnih uzroka raseljavanja radi promovisanja dugoročnih rešenja za pojedince, domaćinstva i zajednice.

UNHCR – Visoki komesar Ujedinjenih nacija za izbeglice – poseduje obimno iskustvo u spremnosti i reakciji u vanrednim situacijama, a radi i u teškim situacijama u kojima je ograničeno kretanje. UNHCR je angažovan na delotvornoj zaštiti i pomoći najugroženijima i izolovanim IRL i zajednicama povratnika, dajući podršku organima vlasti oko izrade zakonodavnog i administrativnog okvira u oblastima azila i trajnih rešenja za raseljeno stanovništvo. Jačanjem kapaciteta institucija na centralnom i opštinskom nivou, UNHCR se zalaže za delotvornu primenu zakona, u skladu sa međunarodnim standardima.

UN Women - zasniva se na viziji ravnopravnosti otelotvorenoj u Povelji Ujedinjenih nacija. Radi za ukidanje diskriminacije žena i devojčica, osnaživanje žena i rodnu ravnopravnost u ostvarivanju razvoja, ljudskih prava, humanitarnog delovanja i mira i bezbednosti. UN Women radi sa vladinim institucijama na lokalnom i centralnom nivou, sa spoljašnjim akterima, civilnim društvom, međunarodnim organizacijama, pravosuđem, policijom, zastupnicima žrtava i njihovim predstavnicima, kao i sa drugim partnerima da bi se obezbedilo da su rodne zabrinutosti integrisane u politici, programima i aktivnostima UN.

Aktivnosti podizanja svesti:

- ▶ Obezbeđivanje preciznih i pouzdanih informacija o sprečavanju prenosivih bolesti kao i merama koje su preduzele relevantne institucije, na svim jezicima u službenoj upotrebi na Kosovu.
- ▶ Ponuda rodno osetljivih preporuka za prihvatilišta za žene u reakciji na pandemiju

Ekonomski reakciji i oporavak:

- ▶ Mali grantovi za žene u prihvatilištima za pokretanje poslovanja
- ▶ Obuka na radnom mestu za članove nevećinskih zajednica
- ▶ Strukovna obuka za IRL i povratnike
- ▶ Orijentacija karijere, savetovanje i smeštaj / pronalaženje odgovarajućeg posla

Napomena: Neće se sve aktivnosti sprovoditi u svim opštinama.

MOTHAVIPESKO LIL

Mamuy maripe e hor ovipesko e anglo-egzistime nayekhipyengo ani Kosova prekal COVID-19 azhutindoy e na buderune komuniteten thay odola e violencako ani familia

Vash o proyekti::

Ekipa e Yekune Themyengi ani Kosova (UNKT) dela socio –ekonomikune respodipya vash e akanutni pandemia COVID-19. Trin UN agencie: IOM, UNHCR thay UN Women shrdinde o khetano implementipe e proyektesko “Mamuy maripe e hor ovipesko e anglo-egzistime nayekhipyengo ani Kosova prekal COVID-19 azhutindoy e na buderune komuniteten thay odola e violencako ani familia”. Proyeksi sile pe resipe te adresinel o publikuno sastipe ayekha vi humanitarune thay evolviripeske sfide kotar pandemia pe nakhipe.

Proyeksi sito financimo kotar Yekhune Themyengi COVID-19 Respodipe thay Laqharipesko Multi Partnerengo Pakyavipesko Fondi kerdo vash te azhutinel e qalavden kotar ekonomikune pharipya thay socialune ulavipya.

Ajukerdo rezultati:

May qalavde manusha ani targetimi zona garavena o khuvipe ano garavipeske mekanizmya thay ekonomikune.

Targetime vijayutne:

May qalavde jene e na-buderune komunitetengo, mekhle thanutne (MT), irande, thay odola kay jivdinde e violenca ani polyuni baza (VPB) thay violenca ani familia (VF) kola qalavdile kotar pandemia COVID 19. Ulavdi sama ka dengyol e polyune nayekhipyenge thay phikoindoy o yekhuno akcesi vash socialune servisya thay ekonomikune resursya.

Targetime komune (numay na si limitime):

- ▶ Fushë Kosovë/ Kosovo Polje, ▶ Graçanicë/Gračanica, ▶ Istog/Istok,
- ▶ Kamenicë/Kamenica, ▶ Pejë/Peć, ▶ Mitrovicë/Mitrovice,
- ▶ Prishtinë/Priština, ▶ Novobrdë/Novobrdo, ▶ Gjakovë/Djakovica,
- ▶ Ferizaj/Uroševac, ▶ Obiliq/Obilic, ▶ Kline/Klina, ▶ Gjilan/Gnjilane,
- ▶ Prizren/Prizren.

Aktivitetya

Proyeksi ka phikoinel e targetime vijayutnen vash te nakhaven o direktune thay indirektune efektya kotar e pandemia COVID-19 prekal o sahastardo akcesi ani sinergia e yaver intervenipyencar sar si pe nakhipe.

AKTIVITETYA

Socialuno garavipe thay bazikune servisya:

- ▶ Bipokipeske servisya vash sastipeske khera vash odola kola nashti te ovelolen akcesi ano sastipeske institucie (primaruno dikhipe, bazikune drabya, dietake specifikune mangipya, ty.)
- ▶ Bipokipeski psikolojikuni asistena
- ▶ Yuridikuno azhutipe vash MT thay irande.
- ▶ Onlayn treningya vash institucie angazhime ani buti mamuy violenca ani polyuni baza thay ani familia
- ▶ Keripe e Siguripeske Planengo vash Garavipeske khera vash te garantinen o garavipe olenge stafesko thay thanutne ani emergentuni situacia
- ▶ Evolviripe e S.O.S mobilyune telefonya vash te sigurinen digitaluno alosaripe vash te den shaibe te locirinyon o MT/VF jene thay siguripe vash olenge akcesi ano bazikune servisya
- ▶ Fokus grupenge diskusie e MT thay irande juvla thay e kotorleipeya e uqe niveleske personalitetengo

Mekanizmi e referipesko

Ka evolvirinyol yekh referipesko mekanizmi vash te ovel sar yekh purt mashkar o vijayutne thay dende servisya kotar o proyekti thay/vay thanutne institucie vay yaver organizacie. Mekanizmi ka adresingyol khetane kotar phiravipeske UN agencie e uqe standardeya e detalyenge thay etikune garavipesko Ov ka phiravgyol ano ledeipe e lokalune institucienar, organizacie thay rafin e volonteriyengi.

Vash e organizacia:

IOM – Internacionaluni Organizacia vash Migripe – sito y sheruni mashkarraipyengi organizacia ani umal e migripeski. Kerindoy buti ano naturalune katastrofe, kerde krize kotar o manush thay buhle kontekstya e mekhle thanutnipesko, IOM sile pe resipe te del koordinimo azhutipe, ano vahti thay specifikuno vash kontaksti vash populacia kay silen mangipe, astarindoy numay ini na samatredindoy numay vash o mekhle personya andar o than, nashle manusha, yaver migrantya, thay ajukerde komunitetya. IOM ayekha vi kerla buti ano kontekstya e krizenge vash te adresinel e phiravutnen thay sherune sebepya e mekhle thanutnipesko vash te promovinel o lunge vahtune alosaripya vash individya, familie thay komunitetya.

UNHCR – Yekhune Themyengo Uqo Komisioneri vash Nashle Manusha – sile buhli eksperienca ano gatarisipe thay reagipe pedral urgence thay ani buti vash o phare situacie kana o phiripya siton samatredime. UNHCR angazhingyola ano efektivuno garavipe thay azhutipe vash o may qalavde komunitetya thay izolome MT thay irande, phikoindoy o autoritetya vash evolviripe e legislativune ramengo thay administrativune ani umal e azileski thay savahtuno alosaripe vash e mekhle thanunti populacia. Zorakerindoy o janipya e institucienge ano centraluno niveli thay komunako, UNHCR vazdela o efektivuno phiravipe e legislaciako, ano phanglipe e mashkarthemutne standardyencar.

UN Women - sito bazirimo ani vizia yekhipeski dikhlardi ani Karta e Yekhune Themyengi. Kerela buti vash eliminipe e diskriminipesko pedral o juvla thay qhaya, zorakeripe e juvlengo thay polyuno yekhipe ano resipe e evolviripesko, manushikane hakayengo, humanitaruno ovipe thay tromalipe thay siguripe. UN Women kerela buti e raipeske institucienar ano lokaluno thay centraluno niveli, avrune aktorya, civiluno malipe, mashkarthemutne organizacie, kriselin, policia, avokatya e viktimyenge thay olenge reprezentya thay yaver partnerya vash te sigurinel kay o polyune darakeripya te oven integrame andar UN politike, programya thay aktivitetya.

Aktivitetya vash vazdipe e godinipesko :

- ▶ Siguripe e qaquna informaciako thay pakyavutna informaciako vash angloaqhavipe e sebepesko e komunikipesko, sar ini mase lele kotar mangle institucie, ano sah ofisialune qhibya ani Kosova
- ▶ Deipe e polyune sensitivune rekomandipyengo vash o juvla ano garavipeske khera ano respodipe e pandemiako

Ekonomikuno reagipe thay revazdipe:

- ▶ Tikne grantya vash juvla ano garavipeske khera vash te shrden o biznesi
- ▶ Treningo ano butyako than vash na-buderune komunitetenge jene
- ▶ Profesionaluno trenigno vash mekhle thanutne thay irande
- ▶ Orientipe e karierako, godideipe vash buti thay qhivipe/ keripe e khelipesko

Hramipe: Na sah o aktivitetya ka phiravgyon ano sah komune